

EDUCAR PER A LA VIDA

“Lo que importa no es el sentido de la vida en términos generales, sino el significado concreto de la vida de cada individuo en un momento dado”
VICTOR FRANKL.

La **tasca pedagògica** que duem a terme des d'AVES la podem resumir de la següent manera: **educaquem per a la Vida.**

La primera qüestió que ens ocupa és doncs preguntar-nos: què és la vida? Tot ordre o sistema social proposa la seva particular concepció sobre què és i com s'han d'organitzar els modes de vida.

Des d'AVES considerem que la noció de “vida” no es pot capitalitzar, i que **existeixen tantes formes de vida com persones.** És a dir, la vida és allò que s'expressa en present continu, més enllà de tota projecció moral, econòmica, tecnològica, religiosa o social. Per això, si volem educar per la vida, haurem d'afanyar-nos a **proposar nocions i expressions plurals i inclusives**, que eludeixin tota presumpció restringent i tot biaix que ens impedeixi **acompanyar les persones en el que vulguem o no, succeeix i es dóna.** Proposar formes inclusives de “vida” vol dir, contemplar-la tal com es manifesta: Incloent-hi alhora el dolor i el goig, la plenitud i la pèrdua, la potència i la limitació, el naixement i la mort.

Com a societat sovint hem preferit col·locar la mirada en un optimisme hiper-productiu i en una il·lusió de temps infinit. Hem desenvolupat fàrmacs per anestesiar la fatiga, la pena o el patiment. Hem proliferat la creença segons la qual atendre el dolor ens pot sumir en un estat persistent i sense sortida d'angoixa, tristesa o insatisfacció.

“La muerte era y es un tabú y es muy fácil caer en el error de pensar que cuánto más rápido se pase y menos se sufra el duelo, mejor es para uno mismo y para los que le rodean” (Adela Torras. Presidenta d'AVES).

Però una societat que gira l'esquena al dolor o s'espanta davant de la seva demostració, és una societat immadura que presenta i representa l'expressió de la vida de forma parcial, ingènua, poruga i excloent.

A AVES considerem **el dol** (adolorir-se) com **un procés que experimenta tot ésser humà en algun moment de la seva existència.**

Quan parlem de les pèrdues ho fem en plural, perquè sabem que **les pèrdues poden ser múltiples i diverses al llarg de la vida d'una persona:** pèrdua d'una constitució física, d'una facultat psicològica o d'una capacitat intel·lectual. Pèrdua d'un estatus social o econòmic; canvis de residència, migracions o separa-

cions. Pèrdua d'un ésser estimat, d'un vincle emocional, d'una expectativa, d'un projecte, etc.

Per això, **donar al dolor ocasionat per les pèrdues l'espai, la cura i l'escolta necessàries**, és la via que ens permetrà no només sanar-lo, sinó **d'ell extreure'n la força i el sentit de viure** de forma més plena i conscient, sense ometre realitats o emocions que ens puguin semblar desagradables o inoportunes.

Considerem que invisibilitzar aquests estats naturals, ens allunya de **la comprensió i la integració d'allò que som: procés continuo de canvi**. Com ja advertia el filòsof grec Heràclit: "Tot flueix. Som i no som".

Cada dia comencem i finalitzem coses. El pas del temps ens col·loca permanentment davant de situacions irrepetibles. Per això pensem que és raonable concebre la vida com una successió de trobades i de pèrdues. En conseqüència, **considerem lògic incorporar als centres educatius, perspectives que siguin coherents amb aquesta realitat** és a dir, que plantegin els cicles, els canvis, el pas del temps, la pèrdua i la mort com a fets consubstancials a la vida.

No només perquè és legítim, sinó també perquè pensem que "*que és intel·ligent interessar-nos i aprendre alguna cosa sobre allò que més tard o més d'hora tots haurem de viure*". (Magda Català). Com observa la investigadora psicopedagoga Concepció Poch : "**Creiem que un autèntic procés de formació no ha d'aparèixer només en els casos on hi hagi problemes concrets, sinó que també hauria d'anticipar i donar resposta a les dificultats i situacions futures, de manera que quan aquestes es donin s'estigui més preparat per afrontar-les**".

Finalment, no ho oblidem, el dolor sorgeix de la capacitat afectiva que tenim els éssers humans.

Les persones ens relacionem, ens donem suport, ens acompanyem i ens estimem. En certa manera, "*viure és aprendre a dir "adéu", i només pot dir "adéu" aquell que ha pogut dir "hola"; aquell que ha conegut algú i ha pogut vincular-s'hi*" (Magda Català).

"Educar per la vida" és doncs treballar amb la finalitat de **generar valors per les petites o grans pèrdues que experimentem diàriament**. Perquè seran precisament aquests valors els que, en última instància, ens permetran forjar un **futur on sigui possible seguir creant vincles afectius de qualitat**.